

Platby za parkování pomocí mobilních telefonů

(Daniel González Díaz, ITS International, č. červenec/srpen 2006, str. 24 - 26)

Až do druhé poloviny loňského roku bylo použití mobilních telefonů k platbám za parkovací poplatky v parkovacích automatech ve velké míře omezeno pouze na severní Evropu. Poprvé byla tato služba uvedena do provozu v Dublinu, v Irsku (kde také tento koncept vzniknul) v roce 2003. Následně bylo téměř identické schéma použito v Edinburgu ve Skotsku. V těchto dvou městech je dohromady v současné době vybaveno možností platby pomocí mobilního telefonu přibližně 550 parkovacích automatů.

Myšlenka uvést podobné schéma ve Španělsku byla podporována společností Parkeon již před třemi lety. Společnost měla zájem o spolupráci s Mobipay International, což je významná španělská společnost zabývající se možnostmi plateb přes mobilní telefony a která je vlastněna několika bankami a operátory mobilních telefonů. Bohužel tyto dvě společnosti nebyly schopny se dohodnout a proto Parkeon hledal jiného partnera.

Obrázek 1 - Terminál Parkeon Stelio umožňující platbu pomocí mobilního telefonu ve městě Tarragona

V červnu 2004 byla podepsána dohoda se společností Amena, jež je součástí skupiny Auna Group a je třetím největším provozovatelem sítě mobilních telefonů ve Španělsku. Ta vedla k pilotnímu schématu ve španělském městě Tarragona, hlavnímu městu Katalánska. Poprvé tak byla tato aplikace použita v jižní Evropě.

Směrem k centralizaci

Tarragona byla prvním městem ve Španělsku, ve kterém bylo instalováno schéma parkovacích automatů a poté byl centralizován management systému. Nyní poskytuje nejrozvinutější systém placení pomocí mobilních telefonů pro parkování.

Společnosti Parkeon a Amena nyní používají služeb i společnosti Mobipay k provozu a autorizovaným platbám pro projekt v Tarragoně. To ale znamená, že systém je k dispozici také uživatelům operátorů Vodafone a Telefónica Móviles, jež jsou, spolu se společností Amena, třemi hlavními poskytovateli služeb mobilních telefonů.

Úspěch pilotního projektu v Tarragoně vedl k vývoji zařízení pro platby pomocí mobilních telefonů v parkovacích automatech společnosti Parkeon, které byly aktualizovány na podporu této služby. Instalace modemu GPRS a dalšího softwaru v každém automatu umožňuje jejich komunikaci s centrálním serverem, který provozuje sadu centralizačního softwaru Parkfolio® NEO. Tento software je nyní také využíván ke zpracování všech provozních dat nových zařízení založených na mobilních

telefonech, zatím co modul managementu elektronických plateb zajišťuje finanční transakce. Oba systémy jsou v provozu na počítačích umístěných v kancelářích operátora.

Možnost centralizovat management pouličních parkovacích automatů při zavádění systému plateb mobilními telefony poskytuje velmi atraktivní schéma pro jiná města, se kterými partneři jednají.

„Nová možnost placení pomocí mobilního telefonu bude alespoň sloužit k ukončení výmluv těch řidičů, kteří uvádějí, že nemají peníze na platbu v parkovacím automatu; 99 % populace vlastní mobilní telefon, ale jistě ne každý má příslušnou finanční částku v hotovosti,“ uvedl při spouštění této služby Joan Miquel Nadal, starosta města Tarragona.

Technologie USSD (spojovaného komunikačního protokolu) je používána k provozu systému plateb pomocí mobilního telefonu. Funguje na frekvenčním pásmu, které je v současné době nedostatečně užívané. Náklady pro telefonního operátora jsou minimální a jsou převedeny na uživatele v provizi 0,15 EUR, která je připočítávána k účtu za mobilní telefon nebo předplacené karty. V tomto ohledu je schéma odlišné od projektů v Dublinu a Edinburgu. Jedinými náklady pro operátora parkovacích automatů je tak údržba serveru. Všichni tři operátoři mobilních telefonů získávají stejnou provizi za každou transakci.

Provoz

Používání systému na placení parkovacích poplatků pomocí mobilních telefonů je velmi snadný a celý proces trvá přibližně 30 sekund. Uživatelé jednoduše:

- stlačí modré tlačítko na přední části parkovacího automatu, aby zvolili možno platby pomocí mobilního telefonu;
- stlačí to samé tlačítko znovu, aby zadali požadovanou dobu parkování;
- stlačí zelené tlačítko na parkovacím automatu, které následně zobrazí kód, který je třeba zadat do mobilního telefonu;
- o několik sekund později je do mobilního telefonu zaslána SMS, která potvrzuje cenu a zaplacenou dobu parkování. Uživatel stlačí potvrzující tlačítko na svém mobilním telefonu k autorizaci platby a automat pak vydá běžný parkovací lístek, který se umístí ve vozidle.

Během prvního měsíce provozu bylo vyvoláno 1 000 transakcí, z nichž bylo 75 % úspěšně provedeno. Zbýlých 25 % nebylo provedeno buď proto, že uživatel platbu pomocí mobilního telefonu pouze započal, ale operaci přerušil a nebo proto, že se uživatelé stále učili navigaci v menu, požadovanou pro provedení těchto transakcí.

Charakteristiky a odezva

Jako každé jiné inovační schéma, i tento projekt vyžaduje určitý čas, než si veřejnost zvykne jej používat. Nicméně odezva z jiných měst naznačuje, že platby za parkování pomocí mobilních telefonů se stávají velmi populárními, obzvláště v obchodních čtvrtích.

Náklady na implementaci systému plateb pomocí mobilních telefonů v parkovacích automatech se liší podle přesných požadavků zákazníka a počtu dotčených zařízení. Modem může být zabudován již při výrobě, jako součást původní konfigurace, pro operátory, kteří zvažují přidání dalších funkcí (jako např. centralizaci nebo platbu mobilním telefonem) může být dodán později.

Řidiči vítají možnost využít mobilních telefonů při platbě parkovacích poplatků, protože se nemusí starat o to, zda mají dostatečné množství drobných mincí pro parkovací automat a je jim umožněno platit přesnou částku. V Edinburgu existuje služba, která umožňuje zaslat SMS zprávu na mobilní telefon 10 minut před vypršením zaplacené parkovací doby, takže řidič může předejít pokutě za neplacené parkování.

Poplatky za parkování mohou být součástí telefonního účtu, mohou být odečteny z debetní/kreditní karty nebo přímo z bankovního účtu. Poplatky mohou být připsány na alternativní účty nebo karty v různou dobu během dne nebo v určité dny v týdnu. Například může byznysmen zvolit platbu

parkovacích poplatků z firemní platební karty během pracovního týdne a ze svého osobního účtu během víkendu. Tato možnost pomáhá uživatelům sladit obchodní a osobní výdaje.

Pro provozovatele je vybírání plateb pomocí mobilního telefonu také jednodušší a mnohem ekonomičtější, protože snižuje objem peněz v hotovosti, které je třeba z automatů vybrat, spočítat a uložit do banky. Výnosy jsou ukládány elektronicky a přímo na bankovní účet provozovatele parkovacích automatů, což je mnohem bezpečnější než systém založený na používání peněz v hotovosti, které se téměř nabízejí ke krádeži a zpronevěře.

Centralizace poskytuje informace v reálném čase o událostech ovlivňujících zařízení, takže je možné efektivně plánovat údržbu. Doba nečinnosti zařízení je zkrácena tím, že je umožněno okamžité elektronické oznámení pracovníkům obsluhy, kdykoliv automat vyžaduje pozornost. Statistické údaje vytvořené systémem aktivně sledují využití parkovacího automatu a výnosy. Informace mohou být využity například magistrátem nebo provozovatelem ke sledování, plánování a rozvoji parkovacích zařízení.

Optimalizace doby bezporuchového provozu parkovacích automatů znamená, že řidiči mají velkou pravděpodobnost, že naleznou fungující automaty. Tak jsou maximalizovány výnosy a snížena je jak frustrace řidiče, tak i množství obtíží, které by vznikly v případě automatů mimo provoz.

Co se týče španělského trhu, je společnost Amena vnímána jako vedoucí novátor. Projekt jim pomohl udržet pozici a posílit image své obchodní značky. Společnosti Parkeon a Amena mají po úspěchu schématu v Tarragoně v plánu množství podobných projektů v letech 2006 a 2007. Je koncipován společný plán činnosti, jehož součástí je návštěva různých měst s propagací schématu platby za parkování v automatech pomocí mobilních telefonů a centralizace všech parkovacích provozních informací.